

LÆSERBREV

## Børn skal lære deres rettigheder

Det er vigtigt, at vi underviser børnene i deres rettigheder og lærer dem, at overgreb aldrig er deres egen skyld

Debat

6. april 2018

Kommentarer (0)

Tina M.-L. Campbell

*Lige nu er historien om De misbrugte filmbørn i medierne. Skuespillerne beskriver følelser som skyld og skam – og det kan jeg selv huske, fra da jeg var barn og selv oplevede overgreb. Det er derfor vigtigt, at vi underviser børnene i deres egne rettigheder, for det er aldrig børnenes skyld!*

Har du fulgt med i historien om De Misbrugte Filmbørn? Hvis ikke, så har jeg fattet mig i korthed her: 22 mænd og kvinder fortæller, hvordan to filminstruktører, som stod bag ikoniske ungdomsfilm som 'Du er ikke alene' og 'Måske ku' vi', i 1970'erne systematisk krænkede og misbrugte dem, da de var børn. De fleste af mændene og kvinderne har i årtier døjet med følelser som skyld og skam. Overgrebene har i mange år haft vidtrækkende konsekvenser for dem.

Hvad er læren? At det aldrig er børnenes skyld!

En af skuespillerne udtaler: "Jeg troede, jeg var den eneste i verden, der var udsat for det her. Så jeg skjulte min skam". Præcis sådan har jeg selv tænkt i alle de år, jeg selv var udsat for overgreb.

### **Ekspert: Børn skal undervises i rettigheder**

Jeg har for nylig hørt i radionyheder, at eksperter igen nævnte, at skolerne bør undervise i menneskerettigheder. Jeg har hørt det flere gange før. Jeg tror virkelig på, at det er vejen frem for, at børn selv kan være med til at stoppe/sige fra, hvis de forstår, at det ikke er deres skyld. Den skyld og skam over at blive slået blandt andet har fyldt hele mit liv og skal ikke også ødelægge andres.

"Børn spejler sig i de voksne. Så når voksne betvivler det, man har oplevet eller lader som om, det er normalt, så tror man på det" siger en af skuespillerne, der nu står frem. Og det er så rigtigt.

Ekspertter har flere gange udtalt til medierne, at skolerne bør undervise børn i deres rettigheder. I menneskerettigheder i det hele taget. 'Ret til et liv uden vold' er een af grundene til, at menneskerettighederne skal på skoleskemaet! Børn skal vide, at alle former for vold er forbudt.

### **Det handler om magt**

Langt de fleste overgreb, der bliver begået med børn, bliver begået af folk, som børnene stoler på. Det er en metode, der hedder *grooming* – fra engelsk: 'To groom' betyder som regel at passe, soignere og pleje. Som for eksempel at pleje sig selv eller sit kæledyr. En groom er en brudgom.

Når begrebet grooming bruges i forhold til seksuelle overgreb, så er det i betydningen at forberede en anden til noget, ved at gøre sig til ven med den anden. Grooming beskriver en proces, som består af en række elementer der leder frem til målet. Grundlæggende går grooming ud på, at en voksen, ældre eller mere erfaren person får taget magten eller styringen over et offer, som så kan blive udnyttet seksuelt ([www.redbarnet.dk](http://www.redbarnet.dk)).

Du kan forestille dig det selv: Kommer der en fremmed, du ikke kender, og slår dig eller slæber dig hen et sted mod din vilje, så er det nemmere at se, at du ikke gør noget galt. Men når en voksen, du stoler på, lokker dig til at gøre ting, du måske ikke har lyst til, men den voksne er jo så sød ved dig ... så er det sværere ikke at vide, at skylden ikke er din. Det er en magthandling fra den voksnes side: Han/hun manipulerer med barnet og får det til at gøre ting, der ikke er okay.

### **Jeg sagde det aldrig til nogen**

Jeg kan huske skylden og skammen over at blive slået siden jeg var helt lille. Jeg elskede min far, han var min helt. Derfor, når han slog mig, så var det fordi, jeg ikke var god nok. Så fortjente jeg det. Jeg elskede ham og derfor virkede det mere rigtigt, at jeg var forkert, end at han var.

Da jeg blev lidt ældre stak mor, søster og jeg af fra min far. Jeg fik et kælderværelse i Aalborg. Min mor var invalid, og derfor havde hun brug for al den hjælp, hun kunne få. En af mine såkaldte kammerater hjalp min mor med lidt forskelligt. Og så voldtog han også mig. Blandt andet. Og selvom jeg i dag er 45 år gammel er det stadig svært for mig at fortælle præcist hvad han gjorde. Men de seksuelle overgreb sidder stadig dybt i mig. Skylden over at jeg kunne være grund til, at min mor ikke fik den hjælp, hun havde brug. Derfor sagde jeg ikke noget til nogen.

## **Børn spørger om vold efter oplæg**

Jeg lever af at fortælle min historie i dag, og jeg er sikker på, at hvis jeg havde kendt til mine rettigheder dengang, så havde jeg måske turdet snakke med nogen om det.

Jeg laver oplæg for bl.a. skolebørn om deres rettigheder. Jeg bliver altid overrasket over, hvor mange børn der ikke ved, at skylden ikke ligger hos dem. De står i lange køer efter mine foredrag for at fortælle, om den vold de oplever og spørger, om det er ”okay”. Nej, siger jeg. Vold mod børn er aldrig okay!

Har du oplevet vold bare een gang og ikke forstået, at det ikke er din skyld, så kan det nemt eskalere. Hvis du tror, du har fortjent volden, får du den heller ikke stoppet næste gang eller næste gang.

## **Sammen kan vi ændre det**

Børn kan ikke stoppe volden! Men vi kan høre dem og give dem redskaber til, hvor de kan søge hjælp. Vil du være med til at stoppe volden? Det kan du ved at fortælle, at der findes redskaber til alle helt fra skolealderen.

Og til jer, der bærer på skammen – jer, der er ofre på overgreb – hvis du har modet til det, så vær med til at bryde tabuet! Der er så mange, der ikke selv kan stå frem, som har brug for andre til at gå foran dem. Det har jeg selv oplevet. Vi er ikke alene om skammen, skylden, hemmelighederne, løgnene. Til jer vil jeg her til slut citere Sebastian, der har skrevet titelsangen til 70’er-filmen ”Du er ikke alene”, hvor flere skuespillere har anklaget instruktøren Lasse Nielsen for overgreb på dem under optagelserne.

”Du er ikke alene  
der er en der følger dig  
og det ’helt på det rene  
han har det li’som dig - som dig

Vi er ikke alene  
der er fler der viser trods  
og det helt på det rene  
de har det li’som os - som os”

Læs mere her:

[http://nyheder.tv2.dk/2018-03-07-de-misbrugte-filmboern og](http://nyheder.tv2.dk/2018-03-07-de-misbrugte-filmboern-og)

<https://politiken.dk/kultur/art6370475/De-misbrugte-filmb%C3%B8rn>

[Sådan lærer jeg børn om deres rettigheder.](#)